

In țara democratului Wilson

Prigoana feroce contra socialistilor. — 25.000 ani de închisoare. — Nouă legi antimuncitoresc și antisocialiste.

Partidul socialist din România a primit o scrisoare dela Partidul Socialist din Statele Unite (America). Scrisoarea s'a publicat în „Socialistul” de unde o reproducem și noi.

Scumpe tovarășe,

V'am trimis scrisoarea aceasta vă și reprezentanților muncitoresc și socialiste din Anglia, Franța, Belgia, Olanda, Polonia, Elveția, Spania, Italia, Norvegia și Suedia.

Scopul este de a vă aduce la cunoștință trista stare de lucruri din America, care a urmat după războiul nostru victorios, care totuși a făcut lumea coaptă pentru democrație. Noi credem că nici o altă clasă conducețoare nu a făcut în periculile ei atât deosebire în favoarea bogăților și n'a dat atâtiva lovituri organizațiilor clasei muncitoresc, ca aceea a țării noastre dela începutul războiului.

Sub așa numita lege asupra spionajului și celelalte legi de război, suite de cetățeni au fost pur și simplu vânăți de presa plutocratică, au fost închiși pentru părurile lor politice, pentru activitatea lor muncitoresc sau pentru credințele lor religioase.

Scandalul sentinței le-au fost și le sunt impuse, condamnându-i dela cinci la douăzeci și cinci ani și nu sunt semne că se va sfârși cu ele. Ba încă, în mai multe state și în Congresul național au fost sau sunt în curs de îndreptare, legi de o extremă severitate sub denumirea de „legi contra sediției” sau sub alte titluri destinate în special muncitorilor și organizațiunilor lor.

Astfel, peste două mii de cetățeni sunt acuzați pe baza unor asemenea sentințe, pentru douăzeci și cinci de mii de ani la olătă. Acești bărbătași și femei nu sunt recunoscuți ca condamnați politici ci ca cri minali și sunt supuși la tratamentul criminilor ordinari.

Eugen V. Debs, de patru ori candidat la președinția Statelor Unite cu program social-

Să prelungit conscrierea alegătorilor.

Aviz celor ce au drept de vot.

In urma nemulțumirii provocate de faptul, că foarte mulți cetățeni cu drept de vot, n'au fost luati în liste electorale, cari s'au încheiat la 25 August, Consiliul Dirigent a dat acum un nou ordin, prin care să a prelungit cu 15 zile termenul de conscriere. Pe baza acestui ordin lista alegătorilor și certificatele acestora va trebui să fie isprăvite până în 5 Septembrie, afișarea să se efue în 10 Septembrie, rezolvarea reclamațiilor și încheierea listelor până în 25 Septembrie, iar prezentarea lor autorității competente, până în 20 Septembrie.

Așadar autoritățile vor fi îndatorate ca, până la 5 Septembrie să pregătească din oficiu liste electorale, conscriind pe toți aceia, cărora legea le dă dreptul de vot.

Dela 5 până la 10 Septembrie, fiecare cetățean va putea controla, la primărie, aceste liste, constatănd dacă el sau alții cari au drept de vot, au fost luati în listă sau nu.

Iar la caz că cineva a fost lăsat afară, poate cere îndată și fi înscris în listă.

Dela 15 până la 2 Septembrie judecătorii cercuale vor avea de rezolvat cazarile celor cari au fost respinși de primărie și cari reclamă dreptul de a fi lăsați în listă.

Prin dispoziția aceasta, Consiliul Dirigent, a îndeplinit și o cerere a noastră, cari am protestat împotriva nedreptății săvârșite cu prilejul primei conscrierii.

Așteptăm însă ca de data aceasta să nu se mai repete batjocura dintâi, fiind muncitorii lăsați afară cu duiniul din liste.

Tovarășii de pretutindeni să ia la cunoștință schimbarea aceasta și să se îngrijească ca toți eci cu drept de vot să fie înscrisi.

Greva chelnerilor și a frizerilor din Sibiu.

De câteva zile toți muncitorii chelneri și frizeri (bărbieri) din Sibiu sunt în grevă. El cer stergerea bacășului umilitor și prețind un beneficiu de 10—15 procente din venitul meșterilor sau al proprietarilor de cafenele și bătrâni. Această cerere a lor, e căt se poate de dreapta și cu atât mai mult ar putea fi îndeplinită, căci în România veche e introdus deja pe întregă linie sistemul de participare la beneficiu, stergându-se bacășul, care facea până acum din bărbier și chelner om sărăcinitate, un adevărat cerșetor, a cărui plată erau creșteri cei căpătă dela clienti.

Meșterii bărbieri, cafegii și bătrâni din Sibiu nu voiesc însă să rupă cu obiceiul vechiu, ei ar dori să rămână și mai departe sistemul bacășului. Din cauza aceasta a izbucnit greva. Si muncitorii sunt hotărîti să ducă lupta lor până la capăt.

Patronii răspândesc acum sponzii neadevărate despre revendicările muncitorilor. El spune pilda despre cheineri, că aceștia

list, pentru o cuvântare în care a atacat nu guvernul ci pe profitatorii de război, a fost condamnat la 10 ani în Atlanta, și e în închisoarea federală din Georgia. El e în vîrstă de 63 ani și e bolnav de mai mulți ani; acum e supus la muncă dela săse până la săpte ceasuri pe zi și e tînat căte 14 ore consecutive într-o celulă săracă.

D na Kate Richard O'Hare, pe timpuri secretară la Biroul Socialist Internațional, mama a patru copii este condamnată la cincii ani la Jefferson și pusă la aceleași munci ca și bărbatii.

Victor L. Berger, fost membru al Congresului și realist și ultima dată, în Ianuarie al acestui an, a fost închis și condamnat la 25 ani în Leavenworth, penitenciarul federal din Kausas. Cu dânsul a mai fost închis Irwin St. John Tucker, autor și propagandist; J. Louis Engdahl, editorul lui „American Socialist”; William V. Kruse, secretarul Ligii Internaționale socialist din America”, și subsemnatul, făcăruia dându-l se acesa sentință ca și lui Berger.

Nu pleam aci pentru noi însine. Eu mai cu seamă doresc ca atitudinea tovarășului Debs să fie cunoscută, care nu vrea să se facă un demers personal pentru dânsul ci pentru liberarea tuturor victimelor războiului.

Pledam pentru eliberarea miliilor și pentru siguranța viitoare a conlucrătorilor noștri și dorim să dați acestor rănduri cea mai largă publicitate cu putință. Sperăm să trimitem personal o scrisoare președintelui Wilson, în zîstănd asupra eliberării detinuților politici din America și că veți îndemna și pe celelalte organizații, pe cât posibil, să vă urmări Congresul.

Incredință că va vezi convinge de importanță acestui act și de nevoia de a-l face, sunt cu cele mai bune dorințe, cu frăție al vostru...

(ss) Adolf Germer

Secretarul național

ar pretinde făștecare căte 10 procente din venitul patronului, ceia nu-i adevărat. Muncitorii cer ca din suma totală a venitului de pe făștecare să se rupă zece procente (rămânând patronului 90 procente) pe seamă lor, iar aceste zece procente le vor împărți ei între ei. În felul acesta nici un chelner nu mai primă bacășul dela ospăț.

Credem că în felul acesta publicul poate simpatiza atât cu mișcarea chelnerilor, cât și cu muncitorilor frizeri, silind prin aceasta pe cafegii și pe meșterii frizeri să primească condițiile ce li se impun.

CONFERINTA muncitorilor metalurgiști.

(Urmare.)

Tov. Bartalis, preș. deschide ședința, urmează punctul din ordinea de zi. Modificarea statutelor:

Raportor tov. Brătăleanu, spune că, din cauza împrejurărilor schimbării trebuie modificate și din statut ale puncte, cari nu corespund împrejurărilor de astăzi. Din cauza că nu s'au putut face încă societatea cu centrala din Budapesta propune ca Uniunea să lucreze și mai departe cu statutele veci, lăsându-le să fie împărtășite.

— Politica în Biserică. De când ne-am unit cu țara politicianismului oriental ne-am lăsat și noi de această boală. Până când trăiam în țara lui Tisza, care singur făcea politică, altarele noastre bisericești nu aveau decât osanale și preamariri pentru Tisza și împăratul. Acum după ce am unit cu România Mare predictorii din altă parte nu se mulțumesc cu preamarirea celor mari, ci intră în amănuntele politicei la care se pricăpă magărul la matematică (socoteală). Dacă se pricăpă ar fi săptămâna să lucreze și cu vecile mijloace și încearcă să suprime cu puterea toate pările potrivnice politice sale. Din toate acestea reiese că la Budapesta domnește cea mai cumplită învălășeala și e foarte greu a prevedea cum se va rezolvi aceasta.

— Demobilizarea armatei germane. In urma restabilirii ordinei și liniei în Germania guvernul german a hotărât demobilizarea armatei, care va fi redusă la numărul fixat în tratatul de pace. Conform comunicărilor oficiale Germania dispune în momentul de față de o armată de 400.000 de oameni din care până la 1 Octombrie, conform dispozițiunilor luate de guvern, vor fi demobilizați 250.000. Demobilizarea a început. Toți ofițerii și subofițerii activi, cari în urma reducerii efectivelui armatei germane nu vor mai avea loc în catedrele armatei, vor primi din partea statului o sumă de despăgușire corespunzătoare.

— Turburări în aer. Cîtim în „Izbânda”:

Se petrece ceva neobișnuit în atmosferă. În Franță sunt călduri nemaiînținute. Un uragan teribil s'a abătut asupra Suediei și Norvegiei. Acestea, uragane magnetice au turburat toate comunicațiunile telegrafice. Se mai adaugă apoi și stea necunoscută, care s'a observat în Spania și care coincide cu lărgirea petelor din soare. Ce ne prepară cerul? Pe seama să s'apără de răuteata camenilor și lăcomia speculatorilor. Avizelor cari adună averi peste averi...

— Agitații monarhistice din Portugalia.

Din Lisabona se anunță că prin agitarea lui Antonio Almeida ca președinte al reprezentanților portughezi nu s'a pus capăt mișcări regaliste. Popularitatea actualului președinte a reusit să mai tempereze într-o cîtva ardoare miscările regaliste, dar cu toate acestea se anunță aproape zilnic coloană între regalisti și republicani în diferite regiuni ale țării. Dl. Antonio Almeida, care este unul din conducerii celor mai cu vază a partidului evoluționist, este sprijinit de partidul socialist și există convinsă generală că în scurta vreme va reuși întrădevăr să pule capăt turburărilor monarhistice din Portugalia.

— Spartachișii se mișcă din nou. În mai multe orașe mari din Germania, au fost noui ciocniri între populație, armată și spartachiști.

— Agitarea.

După o serie de discuții la care iau parte aproape toți delegații, se primește propunerea cu acela adăus că acele grupe cari nu pot

să acopere cheltuielile, din 10%, să și caute alte resurse de venituri, să aranjeze petreceri, ori să pună o dare locală pe membrii.

Tov. Brătăleanu, propune ca cotizațile să ridice de fiecare clasă cu 50 filleri săptămânal dela 1 leu la 5 lei/kg. O întâmplare (?) face însă ca în aceeași epocă, cu 2 zile înainte de sosirea circulației să poposescă în Galați celebrul d. Dumitrescu-Militari și să cumpere toate sardelerile aflate pe piata Galațiilor, adică vreo zece mii de láz sau un milion de cutii. După sosirea circulației, d. Militari a revândut sardelerile cu nouă taxă valamă în vigoare fără să și fi adăugat vreun câștig la preț, ci numai încasând dă nouă valamă, fiindcă toate sardelerile au intrat în mâna d. sale. Astfel a realizat dintr-o singură operă, și într-o singură zi un milion. În ultimele zile, o informație, apărută și în „Izbânda” arată că taxa valamă se reduce din nou la 1 leu pe kg. de sardă. Rugă că d-l ministru de finanțe să cerceze care a fost răsturnat urcării și reducerei taxei valamale și să mai ales de unde cunoște d-l Militari secretul zilelor, care i-a adus frumosul beneficiu de un milion, scos din gura celor cari au avut îndrăneala să mânânce sardeleri în anul de grăie 1919.

— Cum se câștigă un milion într'o zi. Cetim în „Izbânda”: „Într-o zi din luna Ianuarie, văd, văd Galați primește o circulară ca să măreasce între altele, taxa de sardă dela 1 leu la 5 lei/kg. O întâmplare (?) face însă ca în aceeași epocă, cu 2 zile înainte de sosirea circulației să poposescă în Galați celebrul d. Dumitrescu-Militari și să cumpere toate sardelerile aflate pe piata Galațiilor, adică vreo zece mii de láz sau un milion de cutii. După sosirea circulației, d. Militari a revândut sardelerile cu nouă taxă valamă în vigoare fără să și fi adăugat vreun câștig la preț, ci numai încasând dă nouă valamă, fiindcă toate sardelerile au intrat în mâna d. sale. Astfel a realizat dintr-o singură operă, și într-o singură zi un milion. În ultimele zile, o informație, apărută și în „Izbânda” arată că taxa valamă se reduce din nou la 1 leu pe kg. de sardă. Rugă că d-l ministru de finanțe să cerceze care a fost răsturnat urcării și reducerei taxei valamale și să mai ales de unde cunoște d-l Militari secretul zilelor, care i-a adus frumosul beneficiu de un milion, scos din gura celor cari au avut îndrăneala să mânânce sardeleri în anul de grăie 1919.

— Stăpîrile speciale în Germania. De când Antanta a ridicat blocada ce a pus-o în timpul războiului în jurul Germaniei, în această țară specula începe a dispare. Dar nu numai comerțul liber a contribuit la stăpîrile speculatorilor ci și măsurile radicale luate de guvern. Nu pedepsirea cu bani și închisoare a speculatorilor sunt cele mai radicale măsuri, ci a se lăua din mâna lor afacerea și a se conduce de către încrezutii statului. De exemplu la ieftinirea alimentelor a contribuit foarte mult faptul că guvernul a creat în Berlin și în toate orașele mari numeroase bucătării populare, unde se putea mâncă pentru sume mici. Transportarea mărfurilor de către stat și distribuirea lor de către comună a ajutat mult la ieftinirea lor. Untul a scăzut dela 32 mărți la 18, carneala dela 11 la 4,50, cartofii dela 1,50 mărți la 15 pfenigi. Hainele, cari erau ingrozitori de cumpăna a 100 de exemplu un pantalon costă 8—10 mărți. Cauzele ieftinirii sunt ridicarea blocusului și măsurile de organizare și de repartiție rationala (împărțire dreaptă) luate de autorității statului.

— Jandarmii unguri terorizează. Ziarul „Das Morgen” scrie, că între populația din vestul Ungariei și jandarmeria trimisă de noul ministru de război maghiar, Horthy, s'au dat sângerioase lupte de stradă. Maghiarii, puțini de atât în aceste lăuntruri, dela declararea separației de Ungaria se dovedesc că rămasă aceiași soviniști și excludiști de odinioară. Întreaga presă vieneză solicită guvernul să trimite în ajutorul nouilor fratii armate suficiente, fără a mai aștepta săncinții conferinței de pace.

— Plebisiticul în Schleswig. Comisia internațională însarcinată a controlării plebisiticului în Silezia septentrională, este foarte activă cu prepararea aranjamentelor. Comisia se compune din M. M. Marling, ministru englez; Clodel ministru francez; De Sydow prefect suedez; Hefty director norvegian și rămână a se numi 3 membri. Comisia urmărește să plece direct la Schleswig, după ce trei mari puteri vor fi ratificat tratatul de pace. Flensburg va fi sediul ei principal.

— Se eftenște Zahărul. Cetim în „Voinea Poporului”: Da, se eftenște Zahăr și se vor eftenșa și celelalte lucruri, dacă va fi numai negoziul liber. Până acum nu eravoie, să aduci Zahăr din alte părți decât numai cu voia guvernului. Din cauza acestea erau pățină Zahăr în țară și se plătia la București kilogramul cu 40 pără 70 lei. De zeci de zile însă guvernul a incuviințat ca fiecare comerciant să aducă Zahăr pe piețele târgurilor noastre și urmarea a fost că în acest timp prețul Zahărului a scăzut la 13 lei kilogramul. Multă se vor întrebi mirați cum de să înțeplinează lăutării acesta? Cum să nu se eftinească, cănd multă libertatea comerțului cu Zahăr, negușorii nu se vor mai sfîrni de a căuta să ceară mărire de salar. Deci ne vom ocupa în numărul vîtor, arătând sporul de salar și punctele principale din contract. Tov. funcționarii le trimitem salutul nostru frântesc!

— Loko utul lucrătorilor tâmplari din Brașov. Dupa cum suntem informați lucrătorii tâmplari din Brașov, ne mai pută face front scumpetă, a cerut mărire de salar. Răspunsul patronilor a fost, că pe lucrători i-au eschis, închizând porțile atelierelor, aruncând astfel vreo 300 de oameni cu familiile în mizerie.

— Fabricanții din Brașov, amenință pe lucrători cu loko-utul (eschidere dela lucru) dacă cetează să ceară mărire de salar. Deci ne putem aștepta din partea fabricanților din Brașov că vor face-o, fiind loviți prin aceasta vre o 6—800 de muncitori. Amânante ne lipesc. Lupta se intențează, să fim pe pază, și să întărim organizațile. Vom reveni.

— Concurs.